

BLI MEDLEM DU OCKSÅ!

Att bli medlem i RFSU är ett viktigt ställnings-
tagande för alla människors rätt till sin kropp och sin
sexualitet. Anmäl dig via rfsu.se/medlem

VINTER 2019 - 2020

BLÅST

FÖR DIG SOM
GILLAR **RFSU**

**Var är
männen?**

Därför är det så få
killar i RFSU

VILL RECLAIMA NJUTNINGEN

RFSU-MEDLEM & FORSKARE

Jessica Påfs startade RFSU:s
forskarnätverk. Nu forskar hon själv om den
mytomspunna fontänorgasmen

Högsta betyg i sexualupplysning

✿ En utvärdering som Splitvision gjort av RFSU Stockholms informatörsverksamhet visar att vår sexualupplysning ger ungdomar kunskaper och färdigheter som i förlängningen kan leda till ett öppnare, tolerantare och säkrare samhälle samt en bättre folkhälsa. ✿

550 ...

... personer deltog i vår digitala kampanj på Aborträttsdagen den 28 september.

Bland dem som tillsammans med RFSU ville #ståuppföraborträtten fanns programledaren Clara Henry (på bilden), influencern Kissie och jämställdhetsminister Åsa Lindhagen. Vill du vara med i utlottningen av en t-shirt med aborträttstryck? Mejla ulrika.hammar@rfsu.se senast 30/11. ✿

.....

RFSU gör chatbot normkritisk

✿ RFSU ska tillsammans med företaget Grace Health utveckla material åt en chatbot som kan svara på frågor om kroppen och sex. Chatboten, som främst vänder sig till kvinnor i låg- och medelinkomstländer, har redan cirka 30 000 användare. RFSU:s uppgift är att utvidga botens förmåga att tänka normkritiskt och ha ett lustfyllt perspektiv på sina svar. ✿

Hi, your fertile window is about to start!

Thanks Grace! I could actually feel it. 🍋

STÅ UPP FÖR SEXUAL-UNDERVISNINGEN!

R

Kunskap om sex och relationer borde vara en rättighet för alla, men fortfarande är en sexualundervisning som utgår från ungas frågor och behov långt ifrån en självklarhet. I Indonesien diskuterar parlamentet just nu att kriminalisera information om preventivmedel. I Polen har regeringspartiet gjort kampen mot sexualundervisning till en av sina huvudfrågor. Och så sent som 3 oktober lämnade en riksdagsledamot från Sverigedemokraterna in en motion med krav på att RFSU borde utestängas från skolan.

FÖRRA ÅRET visade Skolinspektionen dessutom att vilken sexualundervisningen du får beror på vilken skola du går på och vilken lärare du har. Eleverna

själva efterlyser mer samtal om normer, jämställdhet och hbtq-frågor.

DET RÅDER ingen tvekan om att det arbete vi gör tillsammans i RFSU behövs och gör skillnad. Förra året träffade våra informatörer 15 000 elever runt om i Sverige och i september lanserade RFSU en metodbank för lärare med inspiration och verktyg från årskurs 4. I vårt internationella arbete stöttar vi arbetet med sexualundervisning i bland annat Kambodja, Ghana och Georgien. Samtidigt rör det sig i politiken. Regeringen har tillsammans med Centern och Liberalerna lovat att sexualundervisning ska vara en obligatorisk del av lärarutbildningen 2021 – något RFSU krävt i decennier.

HANS LINDE
Ordförande RFSU

Hiss

Äntligen ska alla barn erbjudas HPV-vaccinering i Sverige! Ännu en seger för RFSU!

Diss

Varför sprids så mycket myter och felaktigheter om abortvården och de senare aborterna?

Hur har männen i RFSU det idag? Det kan du läsa mer om i reportaget på sidan 10.

1977

En man tar hand om ett barn på ett mansläger arrangerat av RFSU på Ängsholmen i Stockholms skärgård, där män bland annat fick lära sig att visa känslor.

Flera av deltagarna uppgav att vistelsen var givande och att de lärt sig mycket om sig själva och om

mansrollen. Några år senare gjorde Jan Guillou ett uppmärksammat reportage från ett mansläger där han beskrev deltagarna som "veka män utan handlingskraft".

En del menar att hans artikel sänkte hela den dåvarande svenska mansrörelsen.

Hallå där ...

... **Sam Lindskog!** Du är projektledare för RFSU Göteborgs maskulinitetsprojekt.

Text: **Ulrika Hammar**

Vad går projektet ut på?

– Det ska ta reda på hur RFSU kan jobba med maskulinitetsnormer i sexualupplysningen. Jag gör det här för RFSU Göteborgs räkning, med pengar från Folkhälsomyndigheten, men hoppas att det kommer till användning för hela organisationen.

Hur ska du gå tillväga?

– Hittills har jag läst in mig på området och varit i kontakt med andra organisationer som jobbar med frågan. Jag har också tagit fram ett pilotupplysningspass som vi nu ska börja testa.

Hur kan en övning se ut?

– Vi går igenom var föreställningen om att vara man kommer ifrån och resonerar kring de ramar och förväntningar som finns. Vad säger ens familj, kompisarna, samhället, partnern och porren om att vara man?

Varför är det viktigt att lyfta maskulinitetsnormer?

– Unga killar får sällan möjlighet att reflektera över hur normer påverkar och begränsar dem. Ofta har de inte fått chans att skapa en egen berättelse om vilka de är i förhållande till de killnormer som finns. De har dessutom sällan fått frågan om vad de faktiskt vill prata om när det kommer till sex.

Du har varit RFSU-informatör i några år. Vad är det bästa med det?

– Att känna hur något har förändrats i rummet i slutet av ett upplysningspass. Att något har öppnats upp och vi har lyft bort känslan av skam eller osäkerhet som ofta finns där inledningsvis. Att få vara lustbejakande och utmana normer. Det är befriande.

Kan du berätta något roligt sexualupplysningsminne?

– Jag var ledare för en grupp på mitt gymnasium i Indien som träffades och pratade om kön och sexualitet. Tillsammans höll vi en presentation för hela skolan om hur "sexualundervisningen ser ut i våra olika hemländer". Egentligen var det en täckmantel eftersom sexualundervisning var förbjudet i vår delstat. På så sätt lyckades vi hålla vanlig upplysning, med kondomskola med bananer och allt. 🍌

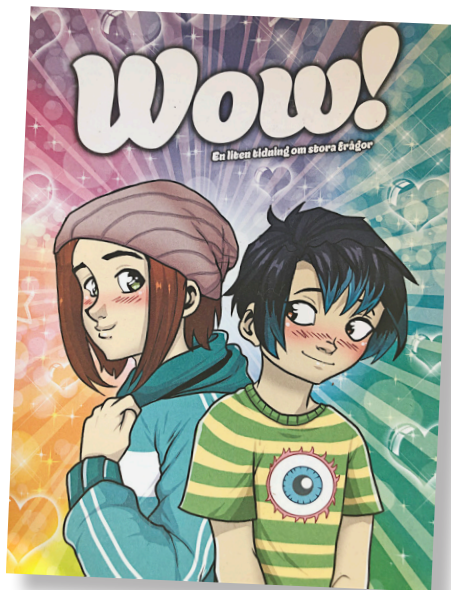

Mer om maskuliniteter

🍌 Vill du anordna en medlemskväll med tema maskuliniteter i din lokalförening? RFSU-förbundet erbjuder en föreläsning och workshop där vi bland annat berättar om vårt arbete på festivaler och i häkten. Kontakta andreas.asander@rfsu.se om du vill veta mer.

Anrik studentförening joinar RFSU

✿ Studentföreningen Projekt Sex, P6, i Lund har pratat kondomer och säkert sex med studenter i nästan 30 års tid. Från och med den här terminen är P6 en del av RFSU Malmö. Bor du i Lund och vill ägna dig åt sexualupplysning och medlemsvärning för studenterna? Kontakta p6@projekt6.se eller malmo@rfsu.se. ✿

Wow! Vilken tidning

✿ Nu är Wow! här, RFSU:s nya skoltidning om kropp, relationer och känslor. Tidningen är framtagen för att kunna användas i klassrummet, men fungerar också på lokalföreningarnas bokbord. Målgruppen är barn 8–10 år. Tidningen är gratis och går att beställa från RFSU:s materialbutik (portokostnad är 49 kronor per försändelse, så beställ gärna många samtidigt). ✿

“JAG GJORDE RÄTT SOM KOM TILL RFSU! NI ÄR SÅ FINA OCH VÄNLIGA. NI DÖMER INTE OCH JAG KÄNNER MIG LÄTTAD OCH STÄRKT AV VÅRA PRAT.”

EN NÖJD PATIENT EFTER BESÖK HOS RFSU-KLINIKEN

Noveller ska sälja sexleksaker

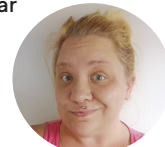
✿ Nu satsar RFSU AB på ett större utbud av sexleksaker via sin sajt rfsu.com. En kampanj med erotiska noveller, skrivna av bland andra Erik Lundin och Sandra Beijer, ska locka folk till webbshopen. Novellerna är också inlästa av respektive författare och finns att lyssna på via Spotify. All vinst från försäljningen går till RFSU:s arbete för att alla ska ha rätt att själv bestämma över sin kropp, sin sexualitet och sitt liv. Som medlem har du 20 procents rabatt på hela sortimentet på rfsu.com om du uppger koden RFSUmedlem. Gäller vid ett köptillfälle och ej i kombination med andra rabatterbjudanden. ✿

När blir du svartsjuk och hur hanterar du det?

CLARA EDVARSSON,
RFSU Örebro

– Jag kan bli svartsjuk om jag känner att min partner inte prioriterar vår relation. Det brukar lösa sig genom att vi har en öppen dialog.

EMILIA ÅSLUND,
RFSU Göteborg

– Jag har faktiskt aldrig varit speciellt svartsjuk. Om det ändå skulle hända så hoppas jag att jag kan ta ett steg tillbaka och kanske kolla med en vän om det jag känner är rimligt. Sedan önskar jag att jag inte tar ut det på personen jag blir svartsjuk på

JOVAN RAO RYDDER,
RFSU Malmö

– I min nuvarande relation har det inte hänt på väldigt länge, men jag kommer ihåg att jag har varit svartsjuk. Det är en väldigt stark känsla, du känner den i din kropp och inte bara i ditt sinne. Jag hanterar den genom att ta en promenad och prata med mig själv. Sedan passerar känslan efter ett tag.

ELIZA ÖHBERG,
RFSU Göteborg

– Jag blir svartsjuk typ hela tiden! Jag försöker tänka på att jag inte har något att vara orolig över och reflektera över att svartsjukan kommer från mig själv. Det hjälper mig att bli medveten om att det inte är ett problem som finns i vår relation utan beror på min egen osäkerhet.

JOHANNA WESTERLIND,
RFSU Göteborg

– Jag blir småsvartsjuk i tid och otid. Både i kärleks-, och vänskapsrelationer. Jag försöker säga till mig själv att nu är jag löjlig och behöver gå vidare med livet.

Jessica Påfs skrev sin doktorsavhandling om
bristande tillgång till preventivmedel och
abort i Rwanda. Men ett intressant bifynd
under fältstudierna fick henne att byta fokus.
I dag forskar hon om fontänorgasm.

Text: Ulrika Hammar Foto: Daniel Ivarsson

FONTÄNORGASM I FOKUS

Det kvinnorna i Rwanda pratade om under intervjuerna som Jessica Påfs gjorde som en del i sitt avhandlingsarbete, och som hon inte räknat med, var vikten av att få orgasm. Enligt normen i Rwanda ska kvinnan nämligen "ge vattnet", det vill säga få en fontänorgasm, innan mannen penetrerar henne.

Sex innan äktenskapet är tabubelagt, men när det väl är dags för bröllop är en särskild matta en vanlig gåva. Den är till för att skydda madrassen från att bli våt.

– Praktiken sägs ha utvecklats för att kvinnor inte fick orgasm genom penetration. Ett sätt att minska orgasmglappet kan man säga, säger Jessica Påfs.

Men det som vid första anblicken verkar vara något enbart positivt och lustfyllt har

ändå en baksida, visade det sig när hon fortsatte att undersöka frågan.

– Även i Rwanda har kvinnan ett mindre spelrum och att få orgasm kan i stället bli ett krav. Fokus är inte bara på hennes njutning, utan också på att ge mannen bekräftelse på att han är en bra älskare. En kvinna som inte får fontänorgasm riskerar få rykte om sig att vara "torr som en sten".

Samtalen väckte Jessica Påfs intresse och när hon var klar med sin avhandling startade hon upp ett nytt forskningsprojekt tillsammans med forskarkollegorna Anna Wahlberg och Kerstin Sjögren Fugl-Meyer. Det handlar om genitala modifieringar och sexuell njutning och baseras på både djupintervjuer och svar från en onlineenkät. Jessica Påfs del av projektet fortsätter att undersöka fontänorgasmer.

– Det finns så mycket myter kring detta och bilden i media är att det här är något väldigt speciellt, något utöver det

Tips!

✿ Är du intresserad av att ta del av och diskutera forskning inom sexologi och sexualpolitik? Då är forskarnätverket något för dig! Gå in på rfsu.se/forskarnatverket för att se vad som är på gång.

Jessica Påfs var nyligen med i den populära podden Alla våra ligg. In och lyssna på avsnitt 149!

På sajten Orgasmrevolutionen har Jessica Påfs och hennes kollegor samlat sitt forskningsmaterial. Nu lägger de löpande ut sina fynd på Instagram-kontot med samma namn.

Orgasmfakta

- ✿ I antikens Grekland ansågs kvinnors ejakulation lika nödvändig för befruktningen som den manliga. Den kvinnliga ejakulationen ansågs även viktig för att upprätthålla en god hälsa.
- ✿ Sedan 2014 är fontänorgasmer förbjudet i brittisk porr. I japansk porr är det förbjudet att visa könsorgan, men tillåtet att visa sprut.
- ✿ Forskarna är fortfarande inte överens om innehållet i fontänorgasmer. Vätskan verkar bestå av en blandning av ämnen som produceras i urinblåsan under sexuell stimulering.

Jessica Påfs föreläser för studenter i sexualmedicin på Karolinska institutet.

vanliga. Jag vill veta vad den verkliga upplevelsen är, från människor som varit med om det. I den här forskningen fokuserar jag på Sverige.

Jessica Påfs berättar att hon alltid pratat mycket med sina kompisar om sex, relationer, makt och normer. När hon pluggade i Helsingfors tog hon uppdrag som "Sexsnackare", Finlands motsvarighet till RFSU:s informatörer. Det ledde i sin tur till att hon sökte sig till RFSU när hon flyttade till Sverige. Hon blev medlem och engagerade sig i RFSU:s forskarnätverk, som fortfarande är verksamt.

– Jag anordnade seminarier och bjöd in

forskare inom sexologi och sexualpolitik. Det var ett jätteroligt sätt att engagera sig. Jag ville att medlemmarna skulle få ta till sig den senaste forskningen kring sex. Tillsammans lyssnade vi på föredrag om bland annat bdsm, vulvasmärter och kondomanvändning bland unga.

I DAG ÅKER Jessica Påfs själv runt till RFSU:s lokalföreningar och föreläser om sin forskning. Hennes föredrag tar upp allt från fontänorgasmens historia till vad vätskan som sprutar ut egentligen består av.

Så mycket mer tid har hon inte att lägga på det ideella engagemanget just nu.

– RFSU är en så fantastisk organisation helt utan motsvarighet som motverkar begränsande normer och lyfter kunskap kring sexualitet. Det är en självklarhet att fortsätta vara medlem, fast jag inte är lika aktiv längre.

Via instagramkontot Orgasmrevolutionen kan du följa Jessica Påfs och hennes kollegors forskning. Fakta, berättelser och forskningsfynd läggs upp löpande.

– Jag vill reclaima njutningen. Jag vill att lust och njutning ska få en central roll i den sexuella och reproduktiva hälsan. ✿

Jessica Påfs tillsammans med sin kollega under fältarbetet i Rwanda.

ELISE

FIGHTING FOR BODY
RIGHTS SINCE 1933

MASCULINITY.

A topic on many lips, and source for distress in many minds.

But here's the thing, there is no one masculinity — there are many masculinities that coexist. Some more based on insecurity and violence, some more based on empathy and vulnerability. The one thing they all have in common, is that they affect how we treat ourselves and the people around us.

Luckily, as we see norms and attitudes beginning to change, we're finally in a place where we can collectively redefine masculinity. Elevating the kinds of masculinities that more men can relate to and feel comfortable within.

Because boys do cry. And men have feelings. Killing the stereotypes that say we don't, will help us save lives. So, a man's gotta do what a man's gotta do to redefine masculinity. Let's get started.

Shop our new t-shirts and hoodies at www.elise1933.com and join us in the fight for bodyrights

Use the code **MEDLEM2019** and you'll get 10% of all purchases.

VAR ÄR DU,

Kroppen och sex är ämnen som berör oss alla. Ändå är bara var femte RFSU-medlem man. Enligt forskaren Johan von Essen kan en förklaring vara organisationens "kvinnliga" historia.

Text: Ulrika Hammar Illustration: Eva Fallström

Den sneda könsfördelningen bland RFSU:s medlemmar går igen även bland anställda och informatörer. Johan von Essen forskar på medborgerligt engagemang på Ersta Sköndal Bräcke högskola. Han tror att en förklaring till det kan vara att organisationer ofta reproducerar sig själva.

– Många av de äldre organisationerna, som grundades i början av 1900-talet, skapades av män som då lockade till sig andra män. Att RFSU grundades av en kvinna, för kvinnors rättigheter, tror jag spelar roll, säger han.

OM MAN SKA lyckas vända en sned könsfördelning krävs två saker, menar Johan von Essen. Dels att man lyckas rekrytera nya målgrupper, dels att man får dem att stanna kvar.

– Då är ni inte hjälpta av er kvinnliga historia

Johan von Essen från Ersta Sköndal Bräcke Högskola.

utan behöver öppna upp rummet så att det känns välkomnande och angeläget även för män. Det räcker inte med att säga "Du får vara med här." Det måste kännas och märkas, säger han.

Föreställningen att män skulle vara mindre engagerade i civilsamhället stämmer inte, menar han. I Sverige är faktiskt fler män än kvinnor ideellt engagerade.

– Det beror på att idrottsrörelsen är så stor. Tar man bort den är det ungefär lika mellan könen.

MEN DET FINNS organisationer även utanför idrotten som lyckas i sina försök att engagera män. Ett exempel är föreningen MÄN. Där är 85 procent av medlemmarna just män.

– Vi bjuder ofta in med pitchen "Kom och prata med andra män på ett sätt som du kanske aldrig gjort förut." På mötena har vi

MANNEN?

I Sverige generellt
är fler män än kvinnor
engagerade ideellt.

Andel i RFSU som uppger att de är män:

- ✿ Informatörer: 14 procent
- ✿ Medlemmar: 20 procent
- ✿ Anställda: 21 procent
- ✿ I förbundsstyrelsen: 23 procent
- ✿ Ombud på kongressen
2019: 28 procent

FOTO: ULRIKA HAMMAR

Micke von Knorring blev medlem i RFSU för att han ville träffa andra att diskutera relationsfrågor och flersamhet med.

högt till tak och alla är välkomna och vi försöker förmedla att det inte krävs några förkunskaper. Tilltal i kommunikationen är också viktigt. Vårt namn MÅN tydliggör vår nisch, säger Elis Larsson, föreningsutvecklare på MÅN.

I **PROJEKTET** "Framtidens RFSU" är en av målsättningarna att organisationen ska bli relevant för fler innan vi fyller 100 år 2033. Ordförande Hans Linde menar att en förutsättning för detta är ökad mångfald.

– Vi behöver fundera över vilka trösklar vi har och varför inte fler grupper ur samhället engagerar sig i RFSU. Det gäller män, men det gäller också personer med olika etniska bakgrunder och från olika klassbakgrunder. För att kunna bredda oss behöver vi bli både modigare och mer inlyssnande.

Micke von Knorring är medlem i RFSU Stockholm och delar forskaren Johan von Essens bild av att den sneda könsfördelningen delvis kan förklaras av RFSU:s historia.

– Det finns en fin feministisk grundberättelse som handlar om att kvinnor tar sig från skuld och skam till sexuell frigörelse. Som man handlar det snarare om att gå från obekymrad idiot till en

Hans Linde,
ordförande
i RFSU.

ständig självprövande, medveten person. Det är också en viktig berättelse, men det är lätt att se att den inte har samma dragningskraft, säger han.

FÖR MICKE VON KNORRING har medlemskapet gett mycket. I dag är han aktiv inom RFSU Stockholms Fria relationsgrupp och hjälper till att skriva texter om flersamhet.

– Jag blev aktiv i RFSU för att jag behövde relationsupplysning och ville träffa andra som funderade kring detta. I dag kan jag mer om både sex och relationer och jag har hittat ett språk för att resonera kring frågorna. För mig har det varit

FOTO: DANIEL IVARSSON

Andel män i andra medlemsorganisationer:

- ❁ Röda korset: 28 procent
- ❁ Rädda barnen: 37 procent
- ❁ Naturskyddsföreningen: 45 procent
- ❁ MÄN: 85 procent

RFSU har som målsättning att organisationen ska bli relevant för fler.

betydelsefullt, säger han.

Och kanske är det här lösningen finns. Att hitta något som liksom krokar i våra kroppar och våra hjärtan. Oavsett om det handlar om den egna sexualiteten eller om politiken.

– När man väl lyckas göra det sociala sammanhang man är engagerad i till sitt eget blir de handlingar man gör meningsfulla, säger Johan von Essen. ❁

Blir du berörd av ämnet? Eller har du förslag på hur RFSU kan fånga de engagerade männen? In och diskutera i RFSU Medlemmar-gruppen på Facebook.

FRÅGA RFSU:S EXPERT

Ulrika Westerlund är sexualpolitiskt sakkunnig på RFSU:s förbundskansli.

Vad innebär egentligen könstillhörighetslagen?

SVAR: Den lag som reglerar förutsättningarna för att ändra juridiskt kön kallas ofta för könstillhörighetslagen. Från början innehöll lagen bland annat krav på att den som önskade ändra juridiskt kön var svensk medborgare, över 18 år och steriliserad (eller på annat sätt saknade fortplantningsförmåga).

Genom åren har olika förändringar gjorts. Mest uppmärksammat är att kravet på att vara steril togs bort 2013.

Detta skedde efter att Kammarrätten i Stockholm slagit fast att kravet stred mot bland annat regeringsformen och Europakonventionen. Lagen är i grunden dock fortfarande utformad så att det inte är möjligt att ändra juridiskt kön endast baserat på självidentifikation. Dokumenterad kontakt med läkare krävs och ansökan bedöms av Socialstyrelsens rättsliga råd. Även 18-årsgränsen finns kvar. ❁

Blir det någon förändring?

SVAR: RFSU och många andra organisationer har arbetat i flera år för att förändra könstillhörighetslagen så att medicin och juridik skiljs åt och människor kan ändra sitt juridiska kön baserat på självidentifikation. Ett förslag med den innebörden finns också i den senaste statliga utredningen om lagen, "Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering". Sommaren 2018 sände regeringen in en lagrådsremiss. Men efter kritik från lagrådet valde regeringen att inte gå vidare med en proposition. I mitten av september tog man ett nytt initiativ och Socialstyrelsen har nu fått i uppdrag att se över några av de områden som kritiserades i den tidigare lagrådsremissen. Representanter för regeringen har framfört till RFSU att ambitionen att skilja medicin och juridik åt, samt se över åldersgränserna, ligger fast. RFSU fortsätter att arbeta för att säkerställa att lagändringarna genomförs. ❁

UNDER LUPP

Vi sätter tändarna i ett ämne som berör och engagerar världen över.

ABORT I VÄRLDEN

I Sverige har vi fri abort till och med vecka 18. Men i många andra länder är möjligheten ytterst begränsad. RFSU arbetar för allas tillgång till säker och laglig abort.

Text: Ulrika Hammar

ABORTRÄTTS-NÄTVERKET I ASIEN

✿ RFSU samarbetar med organisationen ARROW kring ett aborträttsnätverk i Asien. Nätverket arbetar med nationellt och globalt påverkansarbete gällande abortlagstiftningen och policyer, men fokuserar också på stigma och på vårdvägran som är mycket vanligt i regionen.

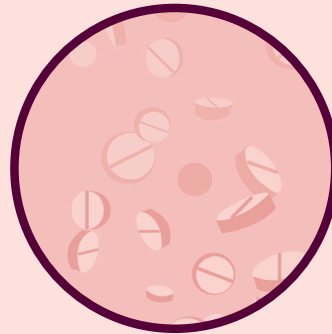
ABORTRÄTTSNÄTVERKET I LATINAMERIKA

✿ I Latinamerika återfinns några av världens hårdaste abortlagstiftningar. RFSU stödjer sedan flera år tillbaka ett aborträttsnätverk med organisationer från flera länder. De arbetar både på nationell och regional nivå för att förbättra abortlagstiftningen på kontinenten och i respektive land.

Latinamerikanska aborträttsaktivister demonstrerar.

FOTO: VICTOR CHIMA

BOLIVIA

✿ I Bolivia är abort bara tillåtet om graviditeten är ett resultat av våldtäkt, incest eller om kvinnans liv eller hälsa är i fara. Kunskapen om möjligheter till undantag från förbudet är lågt bland bolivianska kvinnor. Den katolska kyrkan har ett starkt grepp om befolkningen, men RFSU:s partner "Katoliker för Rätten att själva bestämma" driver linjen att kvinnor kan vara goda katoliker även om de väljer att göra abort.

Wilson de los Reyes arbetar med RFSU:s internationella påverkansarbete.

FOTO: DANIEL IWARSSON

GENÈVE OCH NEW YORK

✿ Genom vårt globala påverkansarbete vill RFSU säkerställa att det finns språk kring abort i internationella resolutioner och överenskommelser. RFSU arbetar bland annat gentemot FN-organen, både som tekniska rådgivare och som "watchdogs". Tack vare våra partnerorganisationer runt om i världen får vi insyn i hur arbetet fungerar på nationell nivå, något vi sedan kan återkoppla till globala beslutsfattare.

BANGLADESH

✿ Här kallas abort "menstrual regulation" och är lagligt upp till vecka 12 sedan 1979. Men få kvinnor känner till detta och många kliniker vägrar att utföra aborter på grund av religiösa uppfattningar, okunskap eller brist på utrustning. För personer under 18 år krävs det att en förälder ger ett skriftligt godkännande. Det är också svårt och stigmatiserande för ensamstående kvinnor att vända sig till en klinik.

GEORGIEN

✿ Under sovjettiden användes abort till viss del som preventivmetod eftersom det var brist på preventivmedel. Sedan landet blev självständigt 1991 är abort tillåtet fram till vecka 12. Aborträtten ifrågasätts dock av den georgiska ortodoxa kyrkan. Nu har landet infört fem dagars betänketid för alla kvinnor som söker abort. Betänketiden används ofta som ett sätt att "övertala" kvinnan att behålla graviditeten. Det finns få aktörer som jobbar för aborträtten i Georgien, men RFSU:s partner Hera XXI är en av dem.

RFSU:s samarbetspartner RHAC firar internationella aborträttsdagen med personer från regeringen och lokalbefolkningen.

FOTO: RHAC

GHANA

✿ Abort är bara tillåtet då graviditet orsakats av våldtäkt eller incest, när det finns en risk för skador hos fostret eller då kvinnans liv eller hälsa är i fara. Ghana är ett av de länder i världen som har högst antal sökningar efter läkemedlet misoprostol, som används vid medicinsk abort, enligt Google.

FOTO: CURIOUS MINDS

RFSU:s partnerorganisation Curious Minds i Ghana använder sig av radio för att upplysa om abort.

KENYA

✿ När Kenya fick en ny grundlag 2010 ökade möjligheterna till abort. Tidigare var det bara möjligt om kvinnans liv var i fara, numera tar man även hänsyn till hot mot kvinnans fysiska eller psykiska hälsa. I juni 2019 fastslogs att även våldtäkt ska vara grund för att medge abort. I Kenya jobbar RFSU:s nio partnerorganisationer för att påverka politiken, utbilda vårdgivare, utforma riktlinjer och bedriva rättsfall.

KAMBODJA

✿ Stigmatiseringen av abort är mycket stor i Kambodja, trots att det är lagligt sedan 1997. Kunskapen om abortlagstiftningen är låg och många kvinnor väljer osäkra metoder som riskerar att leda till svåra komplikationer. Söker de sig till vården riskerar de att mötas av diskriminering. Abortvården hos privata kliniker har ofta högre kvalitet och kan erbjuda större anonymitet, men få har tillgång till detta dyra alternativ.